

**ГОДИШНА ПЛАН-
ПРОГРАМА
ПО БЕЗОПАСНОСТ
НА ДВИЖЕНИЕ
ПО ПЪТИЩАТА
В 105. СУ „АТАНАС ДАЛЧЕВ“
2025 ГОДИНА**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Годишната план-програма за дейностите по безопасност на движение по пътищата за 2025 година е разработена във връзка с изпълнението на Националната стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България 2021-2030 г. и Национална стратегия за безопасност на движението по пътищата.

Планът е обект на актуализация в началото на всяка календарна година, както и при необходимост.

В училищния план за дейностите по БДП са взети предвид и следните нормативни документи:

✓ Секторна стратегия на МОН за безопасност на движението по пътищата (2021 – 2030), утвърдена със Заповед № РД09-528/ 02.03.2021 г. на министъра на образованието и науката;

✓ Система за организация и управление на дейностите, свързани с възпитанието и обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) в системата на предучилищното и училищното образование, утвърдена със Заповед на Министъра на образованието и науката.

✓ Закон за движението по пътищата;

✓ Закон за автомобилните превози;

✓ Решения на междуведомствената Държавно-обществена консултативна комисия по проблемите на БДП;

✓ Мерките по Приоритетна област 4 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“, Цел 4.6. Модернизиране на образователната инфраструктура към устойчиво развитие на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030);

✓ Програми на МОН за обучение по безопасност на движение по пътищата за учениците в I – XII клас.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ ПО БДП:

2.1. Подготовката по БДП се провежда съгласно утвърдени от министъра на образованието и науката Концепция за обучението на децата и учениците по БДП и учебни програми за обучение по безопасност на движението по пътищата за различните възрастови групи и класове;

2.2. Дейностите по обучението се включват в училищния учебен план и Списък- образец № 1;

2.3. За ефективно обучение по БДП на училищно равнище се изгражда и поддържа необходимата учебно-материална база в съответствие с учебната документация и нормативите за осигуряване на материално-техническа база за обучение по БДП и на децата и учениците – учебни помагала, познавателни книжки, интерактивни системи, технически средства и други дидактически материали.

2.4. В началото на учебната година е сформирана училищна комисия по БДП, която изпълнява планираните конкретни мероприятия по БДП по класове, паралелки и общоучилищните дейности.

2.5. В края на учебната година УКБДП информира Педагогическия съвет за резултатите от дейността си, включително и за предложенията до кмета за подобряване на прилежащата пътна инфраструктура преди началото на новата учебна година. Предложенията включват и обобщените резултати от ежегодната инициатива „Пътят на първокласника“.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

3.1. Прилагане на интегрирана система за планиране, изпълнение, контрол и оценка на училищната политика по БДП в единна стратегическа рамка.

3.2. Подобряване на координацията и задълбочаване на взаимодействието между училище, родители, община, РУО, МОН, КАТ при изпълнение на политиката в областта на БДП.

3.3. Осъществяване на ефективна комуникация и създаване на широка рамка на сътрудничество и съпричастност за различните аспекти от БДП.

3.4. Превенция на рисковете за здравето и живота на децата при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата.

3.5. Осигуряване на ефективно обучение по безопасност на движението по пътищата за всички ученици от I до XII клас с оглед намаляване на инциденти с деца и ученици по пътищата.

3.6. Развитие на социално отговорна организационна култура за БДП.

3.7. Осъществяване на превенция на рисковете за здравето и живота на учениците при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата.

IV. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП

4.1. Превенция на рисковете за здравето и живота на учениците при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата.

4.2. Намаляване на инцидентите с ученици по пътищата.

4.3. Опазване живота и здравето на учениците, на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал в училище и извън него.

4.4. Формиране у учениците на съзнателно и отговорно отношение към личната безопасност и тази на околните, придобиване на основни знания и умения за разпознаване и оценка на опасните ситуации и оказване на първа помощ.

4.5. Осигуряване на ефективно обучение по безопасност на движението по пътищата в часа на класа

V. ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БДП:

5.1. Формиране на начални представи за пътната среда.

5.2. Формиране и усъвършенстване на сензомоторни умения за защита.

5.3. Възприемане и разграничаване на цветовете, форми, движение, скорост, покой.

5.4. Изграждане и развиване на защитни механизми спрямо опасностите от пътната среда.

5.5. Възприемане и различаване на шумове от пътни превозни средства.

5.6. Придобиване и развиване на двигателни умения (движения на тялото и главата, определяне на посоките "ляво-дясно", "горе-долу", спрямо точка в себе си и спрямо точка извън себе си), насочени към възприемане на оптимално количество информация.

5.7. Развиване на сетивните възприятия (зрение, слух, възприятия за време и пространство) на учениците за безопасно поведение на пътя.

5.8. Подпомагане на процеса за развитие на концентрацията на вниманието и паметта и на дисциплинирано и отговорно поведение на пътя.

5.9. Формиране и усъвършенстване на интелектуални умения:

✓ за безопасно придвижване с и без превозно средство;

✓ за ориентиране в реална пътна ситуация като пешеходци и пътници в обществения транспорт;

✓ за определяне на елементите на пътната среда в квартала, около дома и около училището;

✓ за откриване грешки в поведението на пешеходци и пътници в обществения транспорт в различни ситуации;

✓ за описване на собственото си поведение като пешеходци и пътници;

✓ за разбиране и обясняване последиците от грешките в собственото си поведение като пешеходци, пътници и начинаещи велосипедисти;

✓ за формиране начални умения за разбиране развитието на пътно транспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на собственото си поведение;

✓ за придобиване на знания и умения за пресичане на пътен светофар и пешеходна пътека, използване на обществен транспорт и т.н.

5.10. Формиране и усъвършенстване на практически умения:

✓ за разчитане схеми и планове с маршрути;

✓ за придвижване самостоятелно и безопасно по маршрут от дома до училището и обратно;

✓ за преминаване безопасно през кръстовища, пешеходни пътеки и необозначени места;

- ✓ за формиране умения за обясняване на собственото си поведение;
- ✓ за формиране умения за въздържане от импулсивни действия;
- ✓ за осъзнаване значението на толерантността, етичността и дисциплинираността между участниците в движението по пътищата;
- ✓ за формиране умения за извършване на правилните действия в различни пътни ситуации.

VI. ЗАДАЧИ:

- 4.1.** Формиране на система от специални знания, умения и навици, необходими за успешната адаптация в живота.
- 4.2.** Придобиване на психологическа устойчивост към стреса и готовност за адекватно поведение в ежедневните контакти с техниката, природата и хората.
- 4.3.** Разширяване кръгозора на знанията на учениците чрез запознаване с основните опасности и способите за тяхното предотвратяване.
- 4.4.** Повишаване нивото на подготовка и намаляване на безотговорността и неумението правилно да се определи собственото поведение при екстремни ситуации.
- 4.5.** Осигуряване на знания за безопасност на движение по пътищата и за особеностите на движението по пътищата.
- 4.6.** Създаване на оптимални условия за безопасно придвижване на учениците чрез изучаване на правилата за движение по пътищата и с активната подкрепа на родители и учители.
- 4.7.** Формиране на умения и навици у учениците за мотивирано поведение при бедствия, отговорно отношение към личната безопасност и придобиване на практически умения за оказване на първа помощ.

VII. ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА

Обучението по БДП се осъществява в часовете на класа по утвърдени от МОН програми за обучение по безопасност на движението по пътищата (БДП) по класове.

Осигуряване на материали за обучение по безопасност на движението се осигурява от училището от издателски колективи специализирани в разработването на учебни материали в областта на БДП.

Учителите, които преподават безопасност на движението по пътищата са преминали през обучение, удостоверено със сертификат. На всеки 4 години преподаващите БДП преминават на опреснителни и повишаващи квалификацията им квалификационни програми.

VIII. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

№	Наименование на мярката	Ефект на мярката	Отговорник по мярката	Индикатор и срок по мярката, докладвани на заседания на ДОККПБДПи в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП	Източник на информация за докладване на изпълнението на мярката
ТЕМАТИЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 1: УПРАВЛЕНИЕ, ОСНОВАНО НА ИНТЕГРИТЕТ					
Цел 1: Прилагане на интегрирана система за планиране, изпълнение, отчетане, контрол и оценка на политика по БДП в единна стратегическа рамка					
1.1	Разработване на годишен план-програма за БДП	Годишна плановост на мерки по БДП	Директор, Щаб за координация при природни бедствия, аварии,	Актуализиран План за действие за БДП. Срок: ежегодно	Годишна план-програма за БДП, представена от училищната комисия по БДП

			катастрофи и безопасност на движението на учениците	15 септември 2020-2029 г.	
1.2	Докладване на годишното изпълнение на училищната политика по БДП пред ПС и РУО	Годишна отчетност на училищната политика по БДП - състояние на БДП, изпълнение на поставените стратегически цели и приоритети от програмата на училището, свързани с БДП	Председател на Училищен екип по БДП	Годишен педагогически съвет, юли 2025 г.	Доклад за годишното изпълнение на училищната политика по БДП
1.3	Планиране и финансово осигуряване на мерки по БДП в рамките на бюджета на училището	Планово и финансово обезпечаване на мерките на училищно ниво	Директор, главен счетоводител	Предвиждане на устойчиво финансиране на мерките по БДП Срок: постоянен	Бюджетен разчет Годишен доклад за изпълнение на мерките по БДП

Цел 2: Осъществяване на ефективна комуникация и създаване на широка рамка на сътрудничество и съпричастност за различните аспекти от БДП

2.1	Прилагане на единна комуникационна стратегия по БДП	Провеждане на целенасочена комуникационна и медийна политика. Излъчване на ясни и конкретни послания в общественото пространство.	Председател на УКБДП	Активна медийна политика. Срок: постоянен.	Официална интернет страница на училището
------------	---	---	----------------------	---	--

ТЕМАТИЧНО НАПРАВЛЕНИЕ 2:
СОЦИАЛНО ОТГОВОРНО ПОВЕДЕНИЕ: УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Цел1: Превенция на рисковете за здравето и живота на децата при взаимодействието им с пътната система като участници в движението по пътищата

1.1	<p>Оптимизирано обучение на деца и ученици по БДП:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ осъвременяване на учебната документация по БДП; ✓ осигуряване на финансови, технически и човешки ресурси за обезпечаване на обучението по БДП; ✓ определяне на конкретни образователни цели като минимални изисквания за обучение по БДП в училище; 	<p>Поставяне на темата във фокуса на обществен дебат съвместно с обществен съвет, УН</p> <p>Подобрено управление на дейностите за възпитание и обучение на децата и учениците по БДП.</p> <p>Подготвени деца и ученици в областта на БДП.</p>	Директор, Училищен екип по БДП	Изпълнени мерки за подобряване обучението на деца и ученици по БДП Срок: постоянен	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
------------	--	---	--------------------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ✓ интегриране на темите по БДП в темите от учебното съдържание по общообразователните учебни предмети; ✓ използване на учебни материали и подходи, адаптирани към възрастта на учениците; ✓ обучение с натрупване, при което всяко ниво на обучение надгражда предишното с цел приемственост и ефективен напредък; ✓ подпомагане на учителите в прилагането на националната политика по обучение в областта на БДП; ✓ насоченост на БДП не само към придобиване на знания и разбиране на правилата за движение, но и към промяна на нагласите и мотивацията; ✓ практическа насоченост на уроците - да се провеждат не само в класната стая, но също така да включват обучение и опит на практика - както в защитена среда, така и в реални условия, адаптирани към ролята, която учениците имат в системата за движение; ✓ осигуряване на механизъм за обратна връзка и оценка на ефективността от обучението по БДП 				
--	--	--	--	--

1.2.	Изготвяне на електронна справка с въпроси БДП за попълване от родители. Съвместно с район „Изгрев” осигуряване обезопасяване на маршрутите към училището	Осигуряване безопасност на деца и ученици в района на училището	Директор, председател на комисията по БДП	Срок: 15.11.2025 г.	Класни ръководители, УН
1.2	Организиране и провеждане на извънкласни инициативи по БДП	Подкрепа за творческите изяви на децата по темата за БДП	Учители, класни ръководители	Изпълнени извънкласни инициативи по БДП Срок: постоянен	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
1.3	Участие в общински, регионални и национални извънкласни инициативи и състезания по БДП, свързани с културата на движение по пътищата	Подкрепа за творческите изяви на децата и учениците по темата за БДП	Директор, учители, класни ръководители	Изпълнени инициативи по БДП за деца и ученици Срок: постоянен	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
1.3.1	Участие в Национално състезание по БДП: I състезателна група ученици от V до VII клас II състезателна група ученици от VIII до XII клас	Подпомага възпитаването и обучението на учениците в култура на поведение на пътя, свързана със спазването на общовалидни правила и норми за лична и колективна безопасност;	Директор, учители, класни ръководители	Организирана и проведена олимпиада по БДП, съгласно график определен от МОН Срок: <u>Общински кръг</u> до 15.03.2025 <u>Областен кръг</u> до 27.04.2025	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП

		<p>Подкрепя учениците да могат да взимат самостоятелни и адекватни решения в различни ситуации на пътя, като осъзнават действията си и носят пряка отговорност за това;</p> <p>Подпомага възпитаването на качества от значение за общото личностно развитие като информираност, култура в отношенията, съобразителности уважение към общността и правилата;</p> <p>Проследяване на някои резултати на учениците, придобити в следствие на обучението по БДП</p>		<p><u>Национален кръг:</u> <u>V-VII клас</u> 07.06.2025 - 09.06.2025 г. <u>VIII – X клас</u> 21.06. 2025 - 23.06.2025 г.</p>	
1.3.2	Участие в Републикански шампионат по правилата на Международния алианс по туризъм (ФИА) по БДП и приложно колоездене и участие в европейски шампионат за деца велосипедисти по правилата на ФИА	<p>Подкрепя усвояването на знания за правилата за движение и формиране на практически умения за адекватно и безопасно поведение в пътна обстановка;</p> <p>Установяване на знания и умения за повреди и управление на велосипед</p>	Директор, учители, класни ръководители	Срок: Април – юни 2025 г.	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
1.3.3.	Участие в Републикански шампионат “Младежта за безопасност на движението”	<p>Популяризиране движението за безопасност и култура на безопасно поведение в пътна обстановка;</p>	Директор, учители, класни ръководители	Срок: април – юли 2025 г.	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за

		Повишаване на техниката и уменията за управление на велосипедистите при спазване на правилата по БДП; Подпомагане на усвояването на приложните елементи от специализираните програми по БДП и медико-санитарна защита			изпълнение на политиката по БДП
1.4.	Ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз на деца, свързан с учебна и/или извънучебна дейност	Усъвършенстване на контрола за безопасен превоз на деца и ученици в пътните превозни средства при организиране на извънкласни дейности	Директор, Щаб за координация при природни бедствия, аварии, катастрофи и безопасност на движението на учениците	Изпълнени мерки за ограничаване на рисковете от ПТП при осъществяване на организиран превоз на деца. Срок: постоянен	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
1.5.	Интегриране на обучението по БДП с другите учебни предмети	Подпомагане запомняне на правилата за БДП чрез знания и от други предмети	Учители	Срок: постоянен	Провеждане на открити уроци
1.6	Провеждане на кампании, насочени към деца и ученици	Подготвени деца и ученици в областта на БДП; Повишаване на информираността за рисковите фактори, свързани с безопасността на движението по пътищата	Директор, учители, класни ръководители	Изпълнени кампанийни инициативи в областта на БДП, насочени към деца и ученици. Срок: постоянен	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
1.6.1	Провеждане на кампания „Пътят на първокласника“	Определяне на най-безопасния маршрут от дома до училище и обратно и идентифициране на препятствия и проблемни точки - за родителите на всички ученици на първата родителска среща са коментирани проблемите и	Класни ръководители Класни ръководители	Изготвяне на маршрутни карти за учениците от първи и втори клас Срок: 30.09.2025 г. Подаване на заявления от родителите, определящи начина на придвижване от	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП на директора.

		изискванията по пътната безопасност, включително и с участие на представители от Пътна полиция		и до училище/ със и без придружител/ на учениците от I и II клас Срок: 19.10.2025 г.	
1.6.2.	Запознаване в началото на учебната година на учениците с пътно-транспортната обстановка в района на училището	Определяне на най-безопасните маршрути за придвижване на учениците до училището	Класни ръководители	Изготвен маршрут от УЕБДП съвместно с КАТ Срок: 21.09.2025 г.	Инструктажи в началото на учебната година и след всяка ваканция
1.6.3.	Включване на глобални теми по безопасност на движението в часовете за ЧК	Запознаване на учениците с правилата на движение като пешеходци	Класни ръководители	Срок: постоянен	
1.7.	Активизиране на дейността на училищния щаб в развитието на средата за обучение по БДП и прилежащата пътна инфраструктура и организация на движението в непосредствена близост до училището.	Формиране у учениците на съзнателно и отговорно отношение към въпросите на личната безопасност и тази на околните, придобиване на основни допълнителни знания и умения за разпознаване и оценка на опасните ситуации и вредните фактори в околната среда, и оказване на помощ в случай на опасност	Директор, ЩАБ за координация при природни бедствия, аварии, катастрофи и безопасност на движението на учениците	Дейност на училищния щаб Срок: постоянен.	Отчети за дейността на щаба
1.8.	Работни срещи на училищното ръководство с училищната комисия по БДП за обсъждане на мерки за повишаване ефективността на учебния процес по БДП, подобряване на учебно-техническа база и обезопасяване района на училището	Подкрепа на дейността на УЕБДП	Директор, Председател на УЕБДП	Срок: постоянен	

Цел 2: Повишаване на обществената чувствителност към темата за БДП					
2.1.	Отбелязване на 29 юни ден на безопасността на движението по пътищата	Популяризиране на политиката за БДП	Директор, учители, класни ръководители	Организирано и проведено мероприятие Срок: ежегодно, 29 юни 2025 г.	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
2.2.	Провеждане на „Ден на Безопасността на движение” – викторини, състезания и други	Популяризиране на политиката за БДП	Класните ръководители	Срок: април 2025 г.	Докладвана от учителите информация
2.3.	Отбелязване на Европейската седмица на мобилността, Международния ден за безопасност на движението по пътищата, Европейския ден без загинали на пътя/EDWARD, Световния ден за възпоменание на жертвите от пътнотранспортни произшествия и други	Популяризиране на политиката за БДП	Директор, учители, класни ръководители	Организирано и проведени мероприятия Срок: ежегодно	Докладвана от учителите информация – регулярно за заседания на ПС и годишно в годишния доклад за изпълнение на политиката по БДП
2.4.	Осъществяване взаимодействие с КАТ за провеждане на беседи свързани с БДП	Запознаване на учениците с правилата на движение като	Председателят на екип по БДП, класни р-ли	Организирано и проведено мероприятие Срок: постоянен	
2.5.	Провеждане на беседи с участие на родителите за поведението на учениците в условията на пътно движение	Определяне на правила за поведение на учениците на пътя по време на извънкласни дейности	Директор, класни ръководители	Срок: По график	Докладвана от учителите информация
2.5.1	Провеждане на лектория с представител на КАТ на тема: „Безопасно движение по пътя – индивидуален и национален проблем” съвместно с родителите	Осъществяване на подкрепа и съдействие от родителите	Директор, Класни ръководители	Срок: По график	

IX. ОБЕЗОПАСЯВАНЕ НА РАЙОНА НА УЧИЛИЩЕТО

9.1. Заповеди за забрана на достъп превозни средства в дворовете, системно наблюдение на състоянието на прилежащата към училището пътна инфраструктура.

9.2. Своевременно уведомяване на компетентните органи за наличие на необезопасени участъци и конфликтни точки и съдействие за обезопасяването им.

9.3. Определяне на маршрутите на движение на учениците съвместно с родители/настойници и класните ръководители и изготвяне на предложения до Столична община, район Изгрев за обезопасяване на най-използваните маршрути.

9.4. Ограничаване на възможностите за движение с високи скорости на преминаващите МПС край училището, маршрутите на учениците и местата с интензивен детски пътникопоток.

9.5. Идентифициране на локалните рискови фактори, на промените в околната среда и поведението на участниците в движението.

X. ЕДНОКРАТНИ ПЪТУВАНИЯ

При провеждане на обучение извън сградата на училището, при провеждане на детския и ученическият отдих и туризъм в страната и в чужбина, абитуриентски балове, олимпиади, състезания и други организирани училищни дейности, извънкласни масови прояви и публични изяви директорът има задължения, регламентирани с чл.79, ал.5 от Закона за туризма и Наредба № 10 на министъра на образованието и науката за организация на дейностите в училищното образование, в т.ч. провеждане на инструктаж по транспортна безопасност с възрастните придружители и с учениците и децата.

XI. КВАЛИФИКАЦИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО БДП

Директорът на училището осигурява обучение чрез квалификационни курсове в присъствена, очно-заочна и дистанционна форма, от обучаващи институции, одобрени от МОН за:

10.1. Придобиване на квалификация по методика на преподаване на БДП (за учителите – по учебна документация, утвърдена от министъра на образованието и науката).

10.2. Периодично обучение на 4 години (актуализиране и поддържане на знанията на учителите по БДП съобразно изменения в нормативната база, тенденциите при ПТП с деца, нови учебни помагала и дидактически средства, нови технологии и техника в обучението по БДП и др.).

10.3. Специфични умения за работата на училищните екипи по БДП (по учебна документация, утвърдена от министъра на образованието и науката).

10.4. Организация на обучението на децата и учениците-велосипедисти (за учителите по учебна документация и стандарт, утвърдени от министъра на образованието и науката).

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА В ПЪТНОТО ДВИЖЕНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Безопасността на децата – участници в пътното движение е един от най-сложните проблеми на обществото, тъй като е пряко свързан с опазване на живота и здравето на децата и учениците днес и с подготвянето им като знаещи, културни, дисциплинирани и отговорни участници в движението в утрешния ден и изисква усилията на цялото общество, а от образователната система – приоритет на работата с децата и учениците за развитие на определен начин на мислене и усъвършенстване на защитните механизми, които осигуряват личната им безопасност и сигурността на другите участници в пътното движение.

Анализът на най-тежките характерни произшествия с деца и юноши по пътищата на страната, води до няколко особено тревожни изводи:

- ✓ Най-често те пресичат на неопределени за целта места, без предварително оглеждане за преминаващи МПС, внезапно навлизат в платното за движение, движат се неправилно по платното, улицата или пътя;
- ✓ Децата и юношите, които управляват велосипеди, скейт бордове, ролери и други, поради липса на опит, поради незнание на правилата за движение или поради подценяване на опасността от пътна злополука, се движат неправилно по пътя или извършват неправилни маневри.

Настоящата програма за опазване живота и здравето на децата в пътното движение е съобразена с основната цел на Националната стратегия за опазване живота и здравето на децата в пътното движение и Програмата на МОН за нейното изпълнение.

II. ОСНОВНА ЦЕЛ И ПРИОРИТЕТИ НА ПРОГРАМАТА

Основната цел на Програмата е да се определят най-важните ангажименти на училището и направления на дейността му, за да се подобри обучението на учениците за безопасно ползване на улиците и пътищата.

Настоящата програма има следните основни **приоритети**:

1. Възпитание и обучение на учениците от 105. СУ „Атанас Далчев“ по безопасност на движението по пътищата за формиране на знания и умения и превръщането им в поведение за съхранение, отговорност и дисциплина.

2. Подобряване на учебната материално – техническа база и приважането и към съвременните изисквания за качествен образователно-възпитателен процес; дидактическо осигуряване на възпитанието и обучението на децата и учениците, за осъществяване на резултатно обучение за опазване живота и здравето им като участници в пътното движение.

3. Инициране на съпричастие на родителите и училищното настоятелство чрез търсене на нови форми на работа за намаляване на предпоставките за възникване на пътнотранспортни произшествия с участието на учениците.

4. Разширяване на формите на взаимодействие и партньорство с общинските и районните структури по безопасност на движението.

5. Продължаващо обучение на учителите, преподаващи безопасност на движението по пътищата.

6. Участие в провежданите в областни и общински кампании и инициативи, свързани с опазване на живота и здравето на децата и учениците в пътното движение, участие в национални мероприятия и дейности, инициране и провеждане на прояви на училищно ниво.

III. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ

1. Възпитание и обучение на учениците от 105. СУ „Атанас Далчев“ по безопасност на движение по пътищата, за формиране на знания и умения и превръщането им в поведение за съхранение, отговорност и дисциплина.

1.1. Прилагане на нови методи и подходи при провеждане на обучението по Безопасност на движението, съгласно изискванията на учебната програма и съобразно възрастовите особености на учениците, поставянето им в центъра на образователно – възпитателния процес – въвеждане на интерактивни форми на обучение в урочната и извънкласната дейност – дидактически и други игри, решаване на тестове и казуси, анализ на конкретни случаи и др.

1.2. Инициране на срещи на учениците със служители от градския пътен контрол към КАТ, с цел повишаване на културата им на поведение като участници в движението, разбиране на необходимостта от спазване на правилата за безопасно движение, зачитане правото на другия на пътя, формиране на поведение за съхранение, отговорност, дисциплина.

1.3. Разработване и реализиране на дейности, при които се включват ученици от горен курс за обучение на децата по безопасност на движението, на принципа „големите учат малките” .

2. Подобряване на учебната материално–техническа база за провеждането и към съвременните изисквания за качествен образователно–възпитателен процес.

3. Инициране на съпричастие на родителите и училищното настоятелство чрез търсене на нови форми за работа за намаляване на предпоставките за възникване на ПТП с участието на ученици.

3.1. Периодична информираност на родителите по конкретни въпроси, свързани с безопасността на децата им, чрез теми разглеждани на родителски срещи.

3.2. Инициране и съдействие за разработване, разпространение и разгласа чрез училищния сайт тематични информационни материали, предназначени за родители, свързани с възрастовите особености в поведението и реакциите на децата им като пешеходци, пътници и велосипедисти.

3.3. Създаване на условия и предпоставки за по–активен принос на родителите при изграждането, оборудването и обогатяването на материалната база на училището за качествен образователно – възпитателен процес по БДП и при организирането на извънкласни и извънучилищни дейности.

4. Разширяване формите на партньорство с общински и районни структури по безопасност на движението по пътищата.

4.1. Осигуряване в училището превантивна медицинска, психологическа и законодателна информация, свързана с последиците от ПТП и разнообразяване, активизиране и масовизиране на формите за извънкласна и училищна дейност по въпроси, свързани с БДП.

5. Продължаващо обучение на учителите, преподаващи безопасност на движението по пътищата.

5.1. Продължаващо обучение по въпроси на методиката и прилагане на съвременни подходи и практики на придобилите професионална квалификация учители по методика на преподаване на правилата за безопасно движение по пътищата в училището, в организирани форми и в системата на вътрешноучилищната квалификационна и методическа дейност.

5.2. Популяризиране на добрите педагогически практики за обучение по безопасност на движението, чрез семинари, работни срещи на учителите по БДП.

6. Участие в провежданите областни и общински кампании и инициативи, свързани с опазване на живота и здравето на децата в пътното движение, участие в национални мероприятия и дейности, инициране и провеждане на прояви на училищно ниво.

6.1. Участие в провеждането на национални прояви, на областни и общински състезания, викторини и конкурси. Инициране на училищни състезания, викторини и конкурси. Разгласа при провеждането на училищни прояви, свързани с БДП.

6.2. Провеждане на ежегоден конкурс по изобразително изкуство „С очите си видях бедата”, изготвяне на комикс, листовки по темата, изложби.

6.3. Съвместно с училищните медицински специалисти провеждане на обучение за придобиване на знания и умения по първа медицинска помощ с цел повишаване на здравната култура на учениците от училището.

6.4. Създаване на организация за гледане на видеофилми за пътнотранспортни произшествия с ученици.

Успешното изпълнение на основната цел на програмата е възможно само чрез взаимодействието и партньорството на училището с:

- ✓ Общинската и районната администрация;
- ✓ I РУ на МВР;
- ✓ Регионален център по здравеопазване – гр. София;
- ✓ Български червен кръст;
- ✓ Съюз на българските автомобилисти – гр. София;
- ✓ Представители на Училищното настоятелство;
- ✓ Представители на Обществения съвет.

Финансовото осигуряване на изпълнението на настоящата програма да се реализира чрез активното съдействие на Училищното настоятелство.

Като инструмент за организация и управление на дейностите, свързани с опазване живота и здравето на децата в пътното движение, тази Програма има отворен характер в рамките на целите, очертани от Програмата на МОН за изпълнение на Националната стратегия. Тя подлежи на текуща актуализация в съответствие с промените в обществената среда, във вижданията за постигане на целите, във финансовите, организационни и други възможности за изпълнение на задачите.

Учебната програма по Безопасност на движението по пътищата за I - IV клас поставя началото на цикъла за изграждане на основите на възпитанието, културата и техническата грамотност, необходими за безопасното поведение по пътищата на учениците, в рамките на началното образование. Те осигуряват начална компетентност за елементите на пътната среда: “човек - пътно превозно средство - път”. Изграждането на безопасно поведение трябва да бъде постигнато чрез ситуации, в които обучаваните се учат да разбират, прилагат, оценяват и управляват практически умения, необходими им в съвременната пътна обстановка. Те трябва да се формират главно чрез подражаване, упражнения, тренировки и личен опит. Чрез учебната програма трябва да се постигне придобиване от учениците на знания и умения, формирани при възпитанието и обучението им, и същевременно да се осигурят условия за изграждане на представите им за връзките между техника - социална действителност - транспортна култура. Възпитателната дейност чрез изучаването на Безопасност на движението по пътищата представлява своеобразни стъпала за преминаване от процеса на възприемане, формиране, затвърдяване и надграждане на знания и умения към развиване и усъвършенстване на защитните механизми на децата и учениците като участници в съвременното пътно движение. Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по Безопасност на движението по пътищата е създаването на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната личност, които осигуряват не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението. Обучението по Безопасност на движението по пътищата е вид социално учене и трябва да бъде наситено с дейности с интелектуален и практически характер, а доминиращата форма да бъде практическото упражнение. Това ще осигури като резултат доминиране на уменията над теоретичното знание, защото опазването на живота и здравето изисква преди всичко действено-практическо отношение, самоконтрол и отговорност към спазване на нормативни изисквания и стремеж за усъвършенстване на защитни реакции. Обучението по Безопасност на движението по пътищата е концентрично, като целите, учебното съдържание, формите и методите му са в зависимост от психофизиологическите особености на учениците. В основата на определяне на целите на обучението по Безопасност на движението по пътищата в отделните класове е залегал статуса на ученика последователно през годините. Учебното съдържание е структурирано в глобални теми за всяка възрастова група (за всеки клас) на училището.

I КЛАС – 9 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Моят безопасен път до училище и обратно	Септември
2.	Моят робот знае безопасен път до училище	Октомври
3.	Пешеходна пътека	Октомври
4.	Аз не пресичам сам	Октомври
5.	Пътен светофар за регулиране на движението на пешеходците	Ноември
6.	Двуколесни пътни превозни средства за деца	Март
7.	Знам къде съм	Април
8.	Знам къде са пътните превозни средства	Април
9.	Знам къде са другите	Май

II КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Улиците до моето училище	Септември
2.	Моят робот знае къде да пресича	Октомври
3.	Алгоритъм за безопасно пресичане	Октомври
4.	Пътен светофар за регулиране на движението на превозните средства	Март
5.	Отивам на училище с автобус, трамвай, тролейбус, лек автомобил	Април
6.	Виждам и чувам пътните превозни средства	Април

III КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Път. Елементи на пътя	Септември
2.	Велосипед	Октомври
3.	Пътен светофар за велосипедисти.	Октомври
4.	Безопасни места за управление на велосипед	Март
5.	Моят робот спазва сигналите на светофара	Април
6.	Знам къде са пътните превозни средства	Април

IV КЛАС – 6 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Пътни знаци, пътна маркировка.	Септември
2.	Кръстовища.	Октомври
3.	Пътни превозни средства, използвани в селското стопанство.	Октомври
4.	В населено място. Извън населено място	Март
5.	Виждам пътните превозни средства	Април
6.	Чувам пътните превозни средства	Април

V КЛАС - 5 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Пътна среда. Пътна мрежа. Скоростен път. Автомобилен път	Октомври
2.	Пътни превозни средства. Видове ППС. Моторни превозни средства	Ноември

3.	Пътна сигнализация. Сигнализиране на движението с пътни знаци. Предупредителни пътни знаци за опасност, пътни знаци относно предимство и пътни знаци за въвеждане на забрана и отменяне на въведената забрана	Януари
4.	Поведение на пътя. Конфликти на пътя. Конфликти на пътя	Март
5.	Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя. Прогнозиране на пътнотранспортна обстановка. Виждам - предвиждам	Май

VI КЛАС - 5 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Пътищата в Р. България. Видове пътища. Пътна мрежа	Октомври
2.	Сигнализиране на движението с пътни знаци. Пътни знаци със задължителни предписания, със специални предписания и даващи допълнителна информация	Декември
3.	Правила и култура на поведение на пътя. Специални моторни превозни средства. Моторни превозни средства със специален режим на движение.	Януари
4.	Правила и култура на поведение на пътя. Конфликти на пътя. Алкохол.	Март
5.	Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя.	Май

VII КЛАС - 5 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Пътна среда. Ориентиране при пътуване. Карта на пътищата в България и автомобилна навигация.	Октомври
2.	Моторни превозни средства на две колела. Мотопед	Ноември
3.	Правила и култура на поведение Пътна сигнализация. Пътни знаци за оказване на направления, посоки, обекти и др., допълнителни табели	Януари
4.	Конфликти на пътя. Скорост. Пътнотранспортни произшествия	Февруари
5.	Перцептивни умения за безопасно поведение на пътя. Зрение и безопасност на движение. Сензорни характеристики на зрението	Април

VIII КЛАС - 4 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Движение извън населено място през деня. Ж.П прелези. Маневри на пътя	Октомври
2.	Движение извън населено място през нощта и при различна видимост	Декември
3.	Пътна среда. Превозни средства. ППС и МПС. Системи за пасивна и активна безопасност	Март
4.	Правила и култура на поведение на пътя. Основни правила на движението през отделните части на денонощието в извън населените места	Май

IX КЛАС - 4 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Елементи на пътя Пътна маркировка	Октомври
2.	Безопасност на движение по пътищата. Пътни знаци	Декември
3.	Превозни средства	Март
4.	Безопасност на движение по пътищата. Правила и култура на поведение на пътя	Май

X КЛАС - 4 ЧАСА

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Нормативно регулиране на движението по пътищата. Категоризация на МПС. Правоспособност на водачите, Категории МПС и свидетелства за тяхното управление	Октомври
2.	Нормативно регулиране на движението по пътищата. Принудителни административни мерки. Административни наказания за нарушителите	Януари
3.	Култура на поведение на пътя. Влияние на алкохола, наркотиците и други упойващи вещества при управление на МПС	Март
4.	Култура на поведение на пътя. Поведение на контролните органи при констатиране на нарушения от водачите на пътя.	Май

XI КЛАС - 1 ЧАС

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Транспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите. Особени правила за някои участници в движението Пътнотранспортни произшествия. Правомощия на органите за контрол на движението по пътищата.	Януари

XII КЛАС - 1 ЧАС

№	ТЕМА	МЕСЕЦ
1.	Транспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите. Пътно-транспортни произшествия – рискове и злополуки на пътя Правомощия на органите за контрол на движението по пътищата	Януари